

Viktoria, svéd trónörökösné.

Gusztáv, svéd trónörökös.

Frigyes, dán trónörökös.

Radolf trónörökös.

Walesi herceg, az agg trónörökös.

Amade, Aosta hercege.

Vladimir, orosz nagyherceg.

Vladimir, orosz nagyhercegné.

Nikolajevics Mihály, orosz nagyherceg.

Balduin belga hg, a flandriai gróf legidősebb fia.

Fülöp, flandriai gróf, belga trónörökös.

György szász herceg

Albert, szász király.

Károlina, szász királyné

IV. Lajos, hesseni nagyherceg.

Alexandrina, mecklenburg-schwerini anya-nagyhercegné, Vilmos császár nővére.

Erzsébet, román királyné.

Károly, román király.

Luíza, badeni nagyhercegné.

Frigyes, badeni nagyherceg.

Péter, oldenburgi nagyherceg.

György, oldenburgi herceg.

II. György, szász-meiningeni herceg.

Zsófia, szász-weimari nagyhercegné.

Károly Sándor, szász-weimari nagyherceg.

Lajos, bajor herceg.

Károly Ágost, a szász-weimari nagyherceg legidősebb fia.

FEJEDELMI VENDÉGEK VILMOS CSÁZSÁR 90-IK SZÜLETÉSNAPOJÁN.

FEJEDELMI VENDÉGEK VILMOS CSÁZSÁR SZÜLETÉSNAPOJÁN.

Az öreg német császárnak közelebb nagy ünnepek közt végbement születésnapja fényét, díszét, jelentékenyen fokozta az a vendégkoszorú, mely ez alkalomra a világ minden részéből Berlinbe sereglett. Aligha volt még valaha annyi fejedelmi vendég és koronás fő egy csoportban, mint a mennyit ezen a történelmi napon Berlin loyális népe látott, a kik mind meghozták tiszteletük és hódolatuk adóját annak az ősz uralkodónak, kinek a végtelenség szerepét juttatott az újabb történelemben, s a kihez többé-kevésbé majd mindeniket rokonai vagy vérségi kötelék fűzte. Hány köszönhetette közülök neki koronáját, s hány emelte közülök saját sugaraival is a német császári trón fényét? De a politikai ellentétek mind elsimultak e példátlan családi ünnep örömeiben s az európai dinasztiák majd mindenikének büszke sarjai mint fiatal hajtások kör-

nyezték az agg törzset, melyben mindegyik külön-külön érdekeinek egyensúlyát, biztosítékát vélte látni.

Képoszortozataink a koronásvendégek nevezetesebbjeit egymás mellett tüntetik föl. Ott látjuk mindjárt fölül közepen *Rudolf* trónörökösét, ki királyi atyja képviselőjében egy maga vett részt a berlini ünnepélyeken. Egyedül képviselte Olaszországot is *Amade*, Aosta hercege, az olasz király fiúve, az 1870-től 1873-ig volt spanyol király. Az orosz csári udvartól jelen volt az orosz császárnak pár évvel ifjabb öccse s egyszersmind főadjutánsa, s a 14. osztrák-magyar huszárezrednek is tulajdonosa, *Vladimir* nagyherceg. Neje, ki mecklenburgi hercegné, a csoportozaton szintén látható. Egy más orosz nagyherceg a csoportozatban *Nikolajevics* Mihály nagyherceg, úgy *Vladimir* nagyhercegnek, mint a császárnak nagybátyja s a meggyilkolt II. Sándor császár öccse. Az orosz-török háború alatt az Ázsiában működő hadtestet vezette, mint kaukáz-

usi kormányzó. Jelenleg az orosz birodalmi tanácsnak is elnöke s róla van elnevezve, az osztrák-magyar 26-ik gyalogezred. Most 55 éves s neje *Czeccília* badeni hercegné (Olga Feodorovna.) *IV. Lajos* hesseni nagyherceg szintén tulajdonosa egyik gyalogezredünknek, a 14-nek. Különben a lemondott bolgár fejedelem unokafivére. *Viktoria* angol királyné leányát, *Alicet* birta nőül, a ki azonban pár évvel ez előtt elhalt. A nagyherceg mint porosz lovastábornok harcolt 1866-ban az aschaffenburgi és gerchsheimi ütközetekben, 1870-71-ben jelen volt Mars-la-Tour, és Gravelotténál s nagy veszélyt állott ki, továbbá Metz alatt, Noisevillénél s Orleansba is behatolt. Igen vitéz katona. Nejétől, *Alicet*ől hét gyermeke született, kiknek egyike, *Frigyes*, alig 3 éves korában a palota ablakából kiesve halt meg. Néhai neje műveltségét mi sem jellemezheti jobban, mint hogy *Strasz* Dávid neki ajánlhatta hírhedt könyvét, a „*Jezus* életét” s mint kitűnő zongorajátékosnak *Brahms* volt kedvence.

Az a tisztas arcú agg nő tovább Vilmos császár egyetlen nővére, *Alexandrina* mecklenburg-schwerini anya-nagyhercegné, a jelenleg uralkodó nagyhercegnek, valamint *Vladimir* orosz nagyherceg nejeinek is nagyanyja, 84 éves. Unokahuga ennek a jótékonyágáról ismert *Lujza* badeni nagyhercegné, Vilmos császár leánya, kinek a konstanzi tavon, Mainau szigetén fekvő kastélyában az agg császár ez előtt sokszor töltötte a nyarat. Ennek férje *Frigyes* badeni nagyherceg a német egység buzgó szószólója. Mindkettőnek leánya s Vilmos császárnak is kedvence unokája a most 25 éves *Viktoria*, svéd koronáörökösné, kit szülői egész polgáris nevelésben részesítettek nyilvános iskolában.

Ismeretes alak *Hohenzollern* *Károly* román király, Romániának 1866 óta választott fejedelme, ki 1881-ben egyhangulag királylává proklamált, valamint neje, *Erzsébet* királyné, a „*Carmen Sylva*” néven ismert írónő. *Oszkár* svéd trónörökös egészen polgáris kinézetű fiatal alak, orrán

csiptetőjével. Egyike a legmegnyerőbb egyéniségeknek, kinek atyja, a tudós, költő, katona és államférfi gondos nevelést adott. Most 29 éves. *Frigyes* dán trónörökös az agg IX. Keresztély fia, az oxfordi egyetem tiszteletbeli jogtudóra, a megőrült *Thyra* cumberlandi hercegnének, s az egykor rövid ideig a bolgár trónra jelölt *Waldemár* dán hercegnek, valamint *György* görög királynak fiúve s a walesi hercegnek is sógora. A trónörökös sok keserű tapasztalatot tett az 1863-64-dik évi schleswig-holsteini hadjárat alatt, de ez csak jellemét acélezte. Ugyanő egyideig már mint regens is részt vett Dánia ügyei intézésében, a míg tudniillik szülői súlyosan megbetegült lányok, a walesi hercegné ágyánál időztek 1867-ben. *Péter* oldenburgi nagyherceget, ki Lipcsében fejezte be tanulmányait, sok kötelek fűzi az orosz császárhoz, egyebként porosz lovassági tábornok s az orosz 67-ik ezred tulajdonosa. Második fia, a csoportozaton is feltüntetett *György* oldenburgi

herceg, mint bolgár trónjelölt volt utóbbi időben sokat emlegetve, különben hadnagy az oldenburgi gyalogezredben.

Az a nagysüvegű ifjú herceg *Balduin* belga herceg, most 18 éves, a flandriai grófnak, a belga király fiúvérenek legidősebb fia, s így *Stefánia* trónörökösnének és *Koburg* *Luíza* hercegnének is unokafivére. *Atyja*, a flandriai gróf, *Stefánia* trónörökösné nagybátyja is helyet foglal a csoportozatban.

A szász család különböző ágai közt mindenekelőtt *Albert* szász királyt látjuk, a ki most 59 éves, s anyjáról I. Miksa bajor királynak is unokája, s az osztrák-magyar 3. dragonos-ezred tulajdonosa. Jeles és képzett katona. *Karolina* szász királyné *Albert* király neje, s *Wasa* *Gusztáv* herceg leánya. Öccse a szász királynak *György* szász herceg, szintén a katolikus ifjabb *Albert*-ágból, s egyszersmind apósa *Otto* osztrák-estei főhercegnek, ki tavaly vette nőül leányát, *Mária* *Theréziát* *Drezdában*. *II. György* szász-

Chatham szigeten. Aztán becsukták az ajtót és csendesen a hajó előreszére mentek.

Az volt a szándékuk, hogy Frycollin felköltse és kényszerítsék, hogy velük tartson.

Mély sötétség uralkodott. A felhők kezdtek egymást kergetni délnyugat felől. A léghajó már is kissé ingott a horgonyán és a kötél nem nyult alá teljesen függélyes irányban.

Ez a körülmény is csökkentette a lebecsátkozás nehézségeit, a melyek egyébiránt nem rettentettek volna vissza oly embereket, a kik még néhány perczel előbb nem haboztak életüket kockáztatni.

Mindketten végig lopoztak a fedélzeten és koronkint hallgatóztak, nem hallható e valamely nesz a rekeszekből? Mindenütt teljes csend uralkodott. Az ablaknyílásokon keresztül sehol se látszott világosság. A léghajó nemcsak csendbe, hanem álomba volt merülve.

E közben Prudent bácsi és utitársa Frycollin kabinjához közeledtek, midőn Evans Phil hirtelen megállt s így szólt:

— Az ör!

Csakugyan egy ember feküdt a rekesz közelében és ugyszólván csak félszemmel aludt. A mekkülés lehetetlenné válnék, ha lármát ütne.

— Hátha az a gazember megelőzött bennünket! — mondá Prudent bácsi

— Akár megelőzött, akár nem, tovább nem várhatunk, viszonzá Evans Phil. Induljunk!

A szökevények habozás nélkül egymásután két kézzel megragadták a kötelet, átfogták két lábukkal és lassan lebecsátkozván, minden baj nélkül a földre értek.

Mily rendkívüli élvezet volt rájuk nézve ismét a szárazföldön, szilárd talajra juthatni, a melyet oly régóta nélkülöztek; mily lélekemelő volt az a tudat, hogy többé nem játékszerei a légkörmek!

Elindultak a sziget belseje felé, a patak hosszában, mikor egyszerre egy árnyék emelkedett fel előttük.

Frycollin volt.

Igen! a szerencsének is ugyanaz a gondolata támadt, a mely a gazdájának és volt bátorsága azt meg is valószínűsíti, a nélkül, hogy gazdáját értesítette volna.

De most nem volt idő e miatt meghuzni Frycollin fület és Prudent bácsi mindenekelőtt menhelyet akart keresni a sziget valamely távolos részén, de Evans Phil megállította.

— Prudent bácsi, hallgasson meg, mondá.

— Soha! — kiáltá Robur.

S e feleletet egy puskalövés követte és egy golyó horzsolta Evans Phil vállát.

— Ah! a nyomorultak! — kiáltá Prudent bácsi.

Es bowie-késével a kezében a sziklák felé rohant, a melyek közt a horgony be volt ékelve. Az *Albatros* már csak ötven lábnyira volt a talajtól.

Néhány másodperc alatt, mely elég volt a kötél elmetéséhez, a szél oldalt kapta az *Albatros* és elsodorta a tenger felett, éjszakkéleti irányban.

(Folyt. köv.)

EGYVELEG.

* Az emberi hang. Dr. Delannay kutatásai szerint Európa délközei hangja általában tenor volt, mai utódaiknál a bariton uralkodik; később a félbasszus lesz túlyomában. A négereknek és más fejletlenebb törzseknek általában magasabb hangjuk van, mint a fehéreknek és az egyes embereknek is mélyebb lesz a hang az öregedés szerint. A 16 éves ifjú tenor hangjából 25 éves korában bariton és 35 éves korában basszus lesz. Világos hajuk általában szoprán és tenor

KÖVETEK AZ ANGOL KIRÁLYNŐ BÁLJÁN.

Az angol királynő uralkodásának 50 éves évfordulója Londonban sok fényes ünnepélyre szolgált alkalmul. Az első közé tartozott még a múlt május hóban a Buckingham-palotában tartott udvari bál, melyet a királynő távollétében a walesi hercegi pár vezetett.

Erről a bálról mutatunk be egy részletet, mely a londoni udvornál levő diplomatiái testületet ábrázolja. Ez érdekes csoportban, melyet az egyes követek s az általok képviselt országok külön megjelölése által is magyarázunk, legfeljebb a khimái követ alakja az orosz követ szomszédságában, ki a görög követtel együzmzeti öltözetben van, míg a török, japáni és siáni követek már túlyomolag európaias diplomáciai ruhát viselnek. Egyedül az amerikai követ az, ki, hazája republikánus elveinek megfelelően, nem hord egyenruhát, hanem közönséges salonöltözetben jelent meg.

A követek az udvari személyzettel szemközt foglaltak helyet. Ez utóbbiak társaságában Anglia sok előkelősége jelent meg, de a nagyobb rész távol, a terem más részében foglalt helyet. A bált négyessel kezdték, melyet a walesi hercegné Chamberlain lorddal nyitott meg; azontul is maga választotta ki a trónörökösne táncosát. A bál teremből az ebédlő-terembe szintén az udvar kezdte meg az átvonulást, de a vendégek nagy része is még ezután is folytatta a táncot s mások a folyosókon vagy a tea-teremben kerestek csoportokban szórakozást.

A diplomatai testületének bemutatása a bál leírásának közlése alkalmából egy angol képes lap eszméje volt s mi is közöljük a képet, mely oly sok nevezetes és a hírlapokban gyakran emlegetett férfi vonásait ismerteti meg olvasóinkat. A hatalmas angol kormány mellett minden állam legtehetségesebb diplomatáit szokta alkalmazni s a bemutatottak nagy része hazájában mint miniszter vagy államférfi már jelentékeny szerepet játszott.

UDVARI SZOKÁSOK MÁRIA TERÉZIA IDEJÉBEN.

Az 1744. év telén a szokottnál is mozgalmasabb élet volt az egész Bécsben, de különösen a királyi udvarban. Nagy ok volt rá; fejedelmi lakodalomhoz készültek. A királyné testvérhuga, Mária Anna, volt egybekelendő Lothringeni Károly herceggel. A lakodalom napján 1744. január 7-dike volt kitéve. Erre az alkalomra özönlött a főri világ külföldről is Bécsbe. Természetesen a magyar főurak is nagy számmal sereglettek az osztrák fővárosba, hová az udvar kedvezési különben is oly hivogatólag vonzották őket. A lakodalomról Erdély sem akart elmaradni. Pedig a tél eléggé szigorú volt és Kolozsvártól Bécsig váltott lovakon menve is 12—14 napig tartott az utazás. Egyik erdélyi főur, Székely László gróf, beteges feleségével együtt nemcsak szintén megjelent ott ez alkalomra, hanem három hónapig tartott bécsi farsangolásáról naplót is írt, mely Bécsét, Bécs környékét és főleg a királyi udvart illetőleg fölöttébb érdekes följegyzéseket foglal magában.

E kiadatlan, sőt eddigelé ismeretlen napló* írója a tapasztalatlan vidéki ember naiv álmélkodásával jelenik meg a rá nézve teljesen új nagyvilágban; figyelmét megkapja és leköti minden; de egyszerűséghez szokott szeme s értelme főként a külsőségeken akad meg tartósabban, s tehát naplójába is azokat jegyzi be különösebb, olykor épen aprólékoskodó gonddal, mintha csak arra készülne, hogy híven el tudja majd mondani az otthoniaknak, mit látott a fényes városban s még fényesebb udvarban.

Azt fölőleges lenne külön megjegyezni, hogy Székely Lászlónak bejárása volt az udvarhoz, s így mindenről a szemtanú személyes érteültségével beszél. Megfigyelése s fölfogása egyben, másban talán nagyon is egyéni, de előadása soha sem célzatos. Nem tehet róla, hogy a dolgok úgy vannak, a hogy vannak, s nem az ő tiszte, hogy a világ ottani folyásán változtasson. Ir őszintén és keresetlenül, nagyon ügyvelén, hogy egyetlen egy napot se feledjen ki a naplójából.

A 247. sűrűn írott lapra terjedő naplóból, hadd mutassunk be itt néhány udvari szokást a

* Az egyetlen eredeti példány megvan a közlő könyvtárban.

másfél századdal az előtti időről, érintetlenül hagyván az író előadásának ódon zamatját.

I. A kihallgatás.

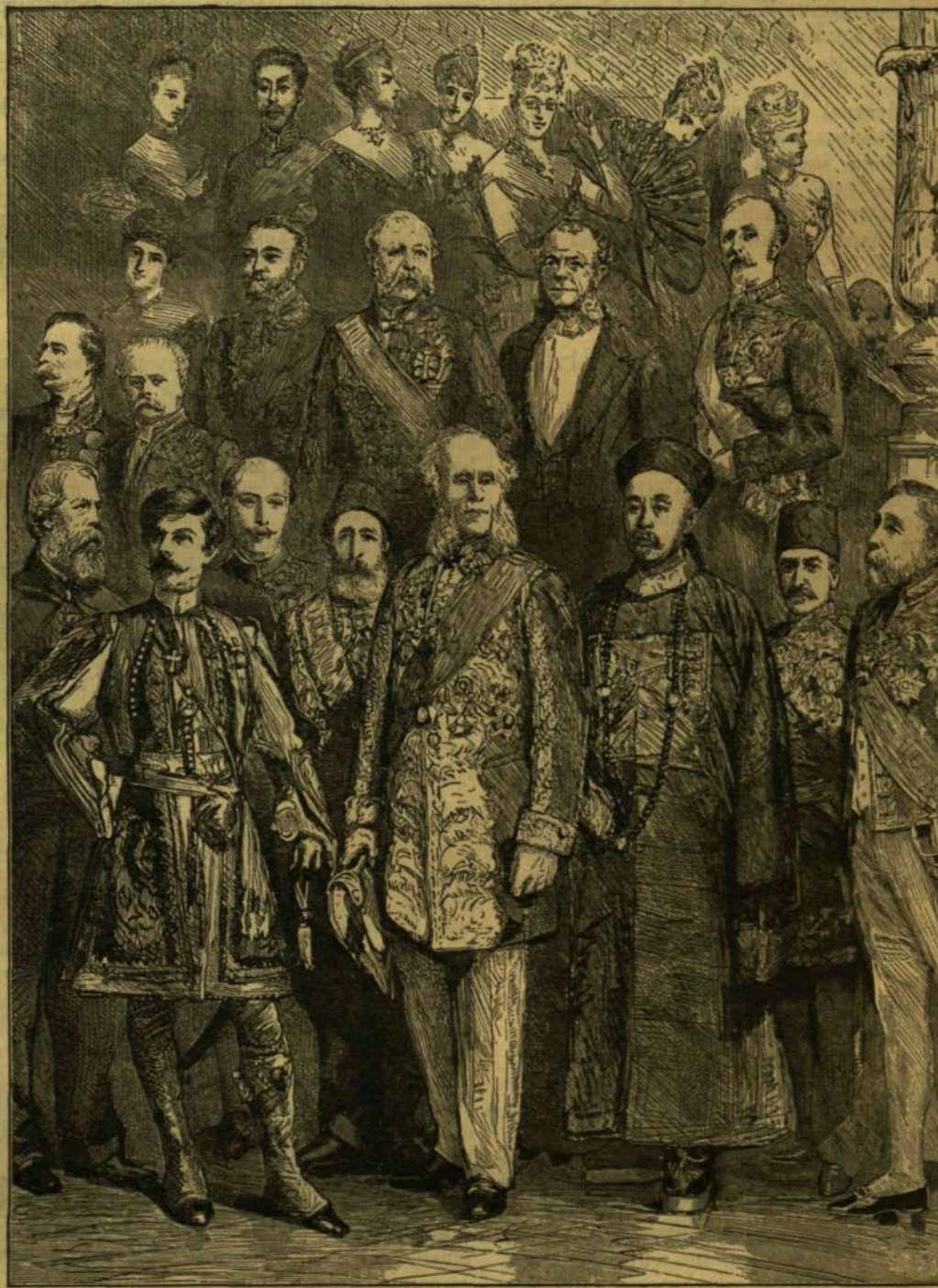
1744. márcz. 13. «Ma lévén a kis József herceg születése napja, voltam udvornál, a mikor is nagy gála volt.

Délután 3 és 4 órák között voltam felséges királynénknál audientián, az holott is audientiák alkalmosságával ez az szokás.

A ki audientiára akar ő Felségehez menni, elősben is insinualni (jelenteni) kell magát vagy az actualis (valóságos), vagy a substitutus (helyettes) főcamerariusnak (kamarás), ki is az audientiát sollicitáló (kérelmező) személynek nevével a szolgálatban lévő camerariusnak listájában ál-

kit szólítson bé, kiméggyen a camerarius és hirtészen; ki is, ha ott nem talál lenni, — a mely nem tréfa az audientiát sollicitáló személynek, — reportálja (jelent) ő Felségének; ha pedig ott van, béméggyen az ember, és, mihielyt a velum alól kiméggyen spanyol complementet* tészén és eleméggyen a ház közepéig, ott ismét spanyol tédret hajt, onnét elebb mégyen a thrónus aljához egy lépésnyire s újabban spanyol tédret hajtván, elmondja peroratióját. Peroratióját elvégezvén, újlag spanyol tédret hajt és elebb lépven a thrónus aljához, instantiáját kalapja, vagy süvegének tetejére tévén, spanyol tédrhajtás alatt bényújtja ő Felségének. Felséges Asszonyunk az asztal mellől elebb lépven az thrónus szélire, elvészí az instantiát és azután az instans (folyamodó) fél-

D'Antas Martins, Phya Damrong (Raja Eshola Khand), Waddington, Phelps, Dr. Falbe.
(Portugália), Siam elnö titkár. (Franciaország), (Északamerika), (Dánia).
Piper gróf. Corti gróf.
(Svéd-és Norvégország), (Olaszország).

Károlyi Alajos gróf, Hatzfeldt gróf, De Staal, Cseng marquis, Malcom khán hg, Ghika János hg,
(Ausztria-Magyarország), (Németország), (Oroszország), (Rhina), (Persia), (Románia).
Gennadins János, Rustem pasa,
(Görögország), (Törökország).

KÖVETEK AZ ANGOL KIRÁLYNŐ BÁLJÁN, A KIRÁLYI CSALÁD MEGÉRKEZÉSÉRE VÁRVA.

taladja, de az előtt Felséges Asszonyunknak maga bejelenti, hogy kik sollicitálják az audientiát. Meglévén Felséges Asszonyunknál a listza, a rendelt és szokott időn kiméggyen és áll az thrónusra, háttal az asztal mellé és kit-kit névszerint parancsol ő Felsége, a listzából nézvén, a szolgálatot tévő camerariusnak, hogy megszólítson a béménésre. Az audientiás házon (szóban) kívül való házban mindjárt szoktanak conflualni (összegyülni) az audientiát sollicitálók. Az audientiás ház ajtaja bé van téve és az ajtón belől velum (függő szőnyeg) vagyon, az holott szokott állani a szolgálatot tévő camerarius. Felséges Asszonyunknak a bal keze fölöl szintén állott a ház közepe táján a fal mellett egy udvari dáma.

Minekutána Felséges Asszonyunk kiadja a szolgálatot tévő camerariusnak, hogy névszerint

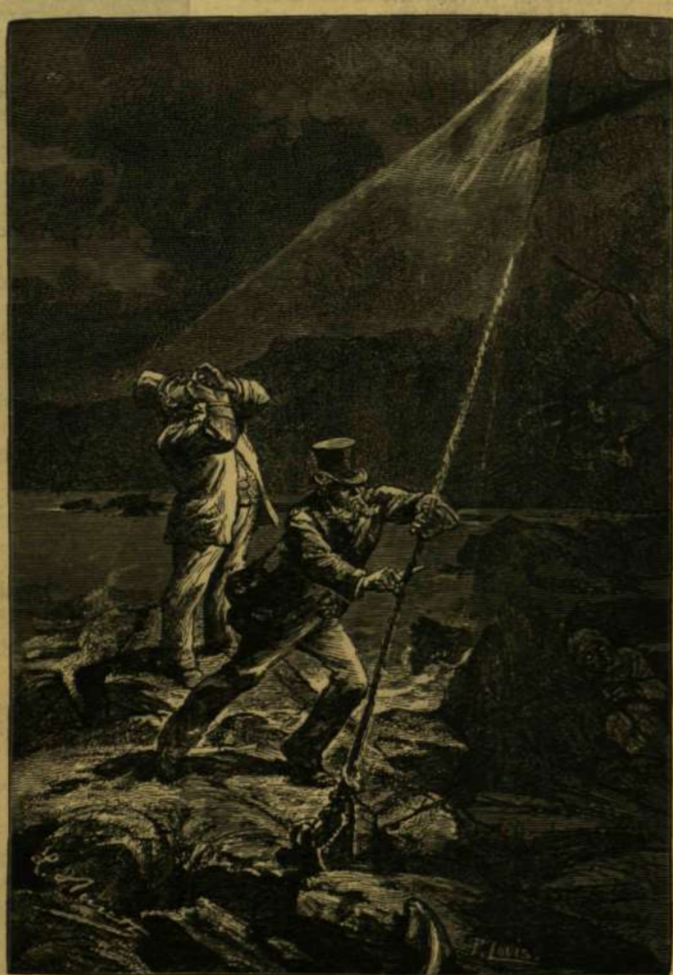
térdre letérdepel az thrónusnak szélire, akkor Felséges Asszonyunk levonván keztyűjét, az instans nyujtván kezét, az instansnak tenyeribe nyujtja ő Felsége kezét a csokolásra. Mikor az instantiát ő Felsége elvészí, mindenkor szokott valamit felelni, vagy: jam providéhimus (gondunk lesz rá), vagy pedig: memores erimus vestri (meg fogunk önökről emlékezni).

Elvégezvén ezt az instans és megcsokolván az ő Felsége kezét, feláll a térdeplésből és egyet hátralépik a thrónus aljától s ott spanyol tédret hajt, és háttal mász hátra a ház közepéig; ott is spanyol tédret hajt; onnét visszamész a velumig; ott is spanyol tédret hajt és ott oldaloslag szem-

* Egyik lábat hirtelen térdhajtással a másik mögé vetve, mintha kiütnék az ember alól a lábakat, magyarázza egy helyt Székely L.

A SZÖKEVÉNYEK EGYMÁSUTÁN MEGRAGADTÁK A KÖTELET.

AZ ALBATROS MÁR CSAK ÖTVEN LÁBNYIRA VOLT A TALAJTÓL.

A HÓDÍTÓ ROBUR.

Az ör mellett néhány kötél, vászondarab és egy pár csomó kőz hevert, a melyet a csavar kijavításánál használtak.

A legközelebbi perczen az ör oda volt kötözve a párkányhoz, a feje be volt kötözve, a szája be volt tömve ugy, hogy se nem kiálthatott, se nem mozdulhatott.

Mindez úgyszólván minden legesekélyebb nesz nélkül ment véghez.

Prudent bácsi és Evans Phil hallgatóztak. Folyvást csendes volt minden a kabinokban. Mindenki aludt a léghajón.

A két szökevény — hiszen már így nevezhetjük őket — Frycollin kabinja elé érkezett, a melynek szomszédságában Tapage teljesen megnyugtató horkolása hallatszott.

Prudent bácsinak, nagy meglepetésére, nem kellett Frycollin kabinja ajtaját kinyitni, mert a nélkül is nyitva volt. Betekintett a rekeszbe, aztán így szólt:

— Senki!

— Senki!... Vajjon hol lehet? — kérde Evans Phil.

Mindketten a hajó legelejére lopoztak, azt hívné, hogy Frycollin talán ott alszik valamelyik szögletben.

Megszabadultunk Robur kezei közül. A mérnök és társai borzasztó halálra vannak itelve. Megengedem, hogy ezt a halált megérdemli. De ha megesküdnek a becsületére, hogy nem fog bennünket üldözni...

— Az ilyen ember becsületszava... Prudent bácsi nem fejezhette be a szavait. Az *Albatros* fedélzetén mozgás támadt.

Nyilván felfedezték a szökeést.

— Segítség... ide hozzám! — kiáltá egy hang.

Az ör volt, a kinek sikerült kiszabadítani a szíját. A fedélzeten gyors léptek hangzottak. A villamos fáklyák csaknem nyomban ezután élénk fényt vetettek széles körben.

— Itt vannak!... itt vannak! — kiáltá Turner Tamás.

A szökevények nem rejtőzhettek el.

E pillanatban, Robur fenhangan adott parancsára, az emelő-csavarok forgása lassulni kezdett és az *Albatros* a horgonykötelen lassankint közeledett a földhöz.

E pillanatban Phil Evans hangja megszólalt.

— Robur mérnök, — mondá, — kötelezi ön magát becsületszavára, hogy szabadon hagy bennünket e szigeten?

hanguak, a sötét hajuk hangja mélyebb, többnyire kontra-alt és basszus. A tenorok Delannay szerint rendszeren karcsú emberek, a basszisták erősek. Az értelmes, eszmedús embereknek mélyebb hangja van, felületesebb embereknek pllenben lágú és gyenge. Evés előtt a hangok magasabbak, mint később. A tenoroknak árt a szeszes ital, a basszisták ellenben bármit elhetnek és ihatnak. Delannay felemlíti azt is, hogy a francia tenorok leginkább Dél-Franciaországban, a basszisták ellenben az éjszaki megyékben születtek.

* A holdhegységek nagyságát abfól számították ki, hogy a napsugarak mennyi idő alatt érnek a csücsötől az alapig. Beer és Maedler már 1095 holdhegységet mértek és ezek közt a Dörfel hegységben 25—26,000 láb magas csücsöket találtak. Van a holdon egy 115 mérföld hosszú hegylánc és a déli részen egy óriási krater, mely mellett a Leibnitz-hegy némely csücsai 30—36,000 lábra emelkednek a holdtalaj felett; így majdnem másfél oly magasak, mint a föld legmagasabb estesai.

* A ciprusi por mindinkább hódít. 1884-ben már 12 millió litert vittek ki e szigetről, míg Uj-Dél-Walesből, hol a nagykiterjedésű angol birtokok közt Cipruson kívül a legtöbb bort természetnek, nem egészen 3 milliót. A legtöbb ciprusi bort Egyiptomban és Franciaországban fogyasztják.

ellen nagy agitációt folytatott Hevesben, s ellene felségserzési és hítlenségi pört is indítottak. 1871-ben hunyt el felöltött fia, kit gyógyulás végett Egyiptomba vitt, a honnan holttestével tért vissza. A mélyen suttogó apa visszavonult a közigyelektől is. 1874-ben mint Hódmező-Vásárhelyi képviselője jelent meg ismét. Sokszor felszólalt, szónok azonban nem volt a megszokott értelemben, hanem szellemes, eredeti ötletekben, éles megjegyzésekben oly gazdag, hogy a már megunt tárgyakat is fölfrissítette. Fia holtteste mellé temették, s özvegye, szül. Sike Teréz, s két gyermeke, Gizella és Lajos siratják.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A **Budapesti Szemle** jun. köteté ezuttal is pontosan megjelent a hónap első napjára. Tárgyszorozata gazdag és sokféle. A kötet egyik részét **Kúnos Ignác** tanulmánya foglalja el «Az oszmán-török népmesék-ről», melyeket tüzetesen ismertet s alkalmat nyújt, hogy a népköltési közös sajtáságokat össze lehessen hasonlítani, mert a török népmesék is rokonok a nyugati népek meséivel, természetesen visszatükrözvén a kelet észjárását és a moszlimok sajátos szokásait. Kúnos bevezetőleg megismerteti a török népmesék birodalmának alakjaival, aztán pedig számos mesét mutat be. **Hunfalvy Páltól** «Kirándulás Erdélybe» című tartalmas dolgozatából, mely annyi tanulságot nyújt, a hatodik és befejező részt vesszük. «Közegészségügy és statisztika» czimen **Földes Béla** az olasz földön 1885-ben hivatalosan gyűjtött közegészségügyi adatokkal ismertet meg, s oly kimerítő képet nyújt Olaszország egészségügyi viszonyairól, minővel eddig egyetlen állam sem bír. **Péterfy Jenő** «Két norvég dráma» iránt éberszert figyelmet a francia színművek uralma mellett. Ibsen Henriknek «A vadkacsa» és «Rosnersholm» című drámáit méltatja, mint az újabb drámairodalom jelentékeny termékeit, melyekben igazi költői erő nyilatkozik. Költeményt **Szász Bélától** (a meleghangú «Emlékezés kerti lakunkra») és **Lecomte de Lisle** után b. **Jeszenszky Béla** fordításában az «Íj» című közli a füzet. Az egyetemi kérdéssel foglalkozók érdekel fogják olvasni dr. **Balogh Kálmán** cikkét «Az egyetemi tanításról és az egyetemi tandíj rendszerről», mely válasz b. **Eötvös Loránt**nak a múlt füzetben a «B. Szemle»-ben megjelent és szintén az egyetemi tanítással foglalkozó cikkére, s védelmezi egyetemünk szabad tanítási rendszerét. Az érdemes szerző cikke számos tisztelőjének azt a megnyugtatót is adja, hogy hosszas betegeskedéséből údulóban van. «Wirth Miksa legújabb művei» czimen minden magyar emberre nagyérdekű könyv ismertetését találjuk. A hirneves német közgazdasági író, kinek birtoka van nálunk, sokszor időz köztünk, egyik művében («Ungarn und seine Bodenschätze») kizárólag hazánkkal foglalkozik, még pedig alaposan s a magyar állapotokat nemcsak leírja, hanem az európai helyzet szempontjából is bemutatja, rámutatva a hiányokra is. A földet nálunk valóságos kincsben tartja, de a mezőgazdaságot még csak fejlődésben levőnek. Iparunkról jobb véleménye van, mint ma-gunknak, s a közoktatásról, igazságszolgáltatásról (melyet külföldiek annyit gáncsolnak) elismeréssel nyilatkozik; alkotmányos érzékünket, általában a magyar alkotmányt nagybecsűl s a nemzetiségek panaszának jogosultságát nem képes megerősíteni, ellenkezőleg teljes szabadságukat emeli ki. Szóval a nagyképűtényű író, ki eleget tanulmányozhatta állapotaikat, egészen más kép ir, mint azok a külföldiek, kik csak a vasuti coupé ablakából szerzik ismereteiket. A cikkeket sorozatát «A noriumi vas hazája» fejezi be **Téglás Gábor**tól, ki a dácziái római bányászati emlékeinek összehasonlítása végett meglátogatta Stiriában a régi Noricumot. Végül könyvismertetések találunk Rényi «Itália költészetéről», Csorbának «A közgazdaság alapfogalmai» című könyvecskéjéről, stb. A «Budapesti Szemle» előfizetési ára egy évre 12 frt, félévre 6 frt.

Az **Osztérák-Magyar Monarchia** irásban és képen» című vállalatnak, mely tudvalevőleg **Rudolf trónörökös** főherceg ő fensége kezelményezésével indult s közreműködésével jelenik meg, 37-ik füzete hagyta el a sajtót június 1-én. E füzet a Magyarországáról szóló rész I. kötetének 9-ik füzete, s benne a történelmi rész tárgyalása véget ér. Hazánk

történelmének a jelen századbeli állapotát találja benne az olvasó **Pauler Gyula** és **Jókai Mór** előadásában. Pauler az ország fejlődésében korszakot alkotó 1825-iki országgyűlés előtti viszonyok rajzával végzi; **Jókai** innenől néhány nagy, de jellemző vonással tüntetvén fel hazánk politikai, művelődési és irodalmi mozgalmait, egész 1848-ig halad. A történelmi rész tárgyalása után **Jókai Mór** megkezdi «*A magyar nép*» című, több alszakra osztott nagyobb terjedelmű cikkét, a melyből ezuttal «*A magyar nyelv sajtáságai*»-ról találunk egy behatóan s mégis könnyed modorban fejtegető részletet. Ezután következik a második alszakasz: «*A magyar nép eredete, alkata, hősi indulata*». — E füzet is gazdagon van illusztrálva. A történelmi rész művészi illusztrációi közt találjuk **József nádor** és gr. **Szechenyi István** arcképét, amazt **Einsle Antal** egykoru festménye után **Vastagh György** rajzolta, emez **Ammerling Fr.** nek a m. tud. Akadémia képez termében levő egykorú olajfestményéről készült. Ugyancsak itt találunk még két érdekes régi rajtot: *Magyar insurgensek* a

A FLORENCZI ÜNNEPELYEK. — A történelmi körmenet.

francia háboruban, és Magyar gránátosok a francia háboruban, továbbá: záró kép az 1825-iki országgyűlésnél végződő korszakhoz, kezdőkép az új korszakhoz, mindkettő **Benczur Gyulától**, a *Magyar Nemzeti Múzeum* Rauscher Lajostól, *A lánchíd alapkö-létele*, részlet **Barabás Miklós** festményéből, mely jelenleg a történelmi arcképsarkokban őrzik, *Az 1848-iki országgyűlés megnyitása* jun. 5-én, egykorú körkép másolata, melyen az egyes alakok, jelesen **István nádor**, az első magyar felelős miniszterium tagjai és számos képviselő azonnal fölismérhetők, s záró kép a történelmez Benczur Gyulától. Ezután *A magyar nép* című szakasz czímképe következik **Feszty Árpádtól**; a magyar nyelv sajtáságairól szóló cikk fellett csinos homlokrajz látható, **Hollós Károlytól** s az illusztrációk sorát ugyancsak ez **H. kezdő** betűje végzi be, a melynek motívumait **Dörre Tivadár** egy régi Codexből vette. — A füzet ára 30 kr. Kiadja a m. k. államnyomda s kapható a bizományos **Révai** testvérek könyvkereskedésében és minden hazai kávéháznál.

Egyetemes regénytár, II. évfolyam XV. kötet.

Első szerelem, Kipp-kopp, két beszély. **Irta Turgenyev Iván**. E kötet is **Singer** és **Wolfner** budapesti könyvkereskedő czég kiadásában jelent meg, ára 50 kr. — Mindjárt az első az «Első szerelem» épen alkalmas arra, hogy olyanok, a ki a nagy orosz regényíró még nem ismerné, ezt ajánljuk elő olvasására. Ebből aztán megismeri Turgenyev legfőbb tudományait együttesen és arra fakad, hogy ámbár még a többit nem olvasta, de lehetetlen, hogy ne ez legyen az egyszerre megkedvelt regényíró egyik legtekélyesebb munkája.

«**Czinka Panna**», színmű dalokkal, írta **Ökröss Bálint**. A színművet nem régen adták **Kolozsvárt**, s szerzője (ismert jogi író és fővárosi közigyező) most díszes kiállításban mint olvasmányt kiadta. Ökröss nagy előszeretettel fordult a múlt század híres szíznagyasszonya felé, kiről egykorúak is oly elragadtatással emlékeznek meg, s kit magyar Orpheának neveztek el, hegedűjátékáért, dalaiért. A színmű s sajtáságos szellemnek hozott hódolat, s abban a szerző azokat a dalokat is felhasználta, melyek **Czinka Panna** em-

2 frt 50 kr-ért szerezhetők meg. A pártolásra érdemes vállalatból most egyszerre a 9—11-ik számokat kaptuk, következő tartalommal: **Ábrányi Kornéltól**: «*Dalár-Szózat*», az «*Apollo*» által hirdettet pályázat alkalmával első díjjal, **Lányi Ernőtől** «*Sóhajítás*», második díjjal, **Magenbauer Lipótól** «*Királyért, hazáért*», harmadik díjjal, **Szgyi Józseftől** «*Szeretném itt hagyni*», általános dicsérettel kitüntetett pályaművekk.

Magyar dal Párisban. **Durdilly** párisi zeneműkereskedésében magyar népdal jelent meg zongorára és énekhangra, francia és olasz szöveggel. A «*Repülj fecske*» az, melyet **Bertha Sándor** írt át zongorára, ki oly nagy buzgalommal fáradozik Párisban a magyar zene megismertetésén, hangversenyeket rendez, magyar zeneműket ad ki. A francia szöveg **Toché Raoul**, az olasz pedig **Marchesi M. S.** fordítása. A füzet czíme: *Repülj fecske*... méltó populáre magyare, arrangee par A. de Bertha. Ára 5 frank, vagy 1 frt 75 kr.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A délmagyarországi régészeti és történelmi muzeum-társulat az ünnepek alatt tartotta évi közgyűlést **Temesvárt**, örvendetes érdeklődés mellett.

költségeire, s a brassói ezenkívül száz arany frankot jutalmakra is.

A **tanítók országos árvaházi egyesülete** évi rendes közgyűlést pünkösd második napján tartotta **Tóth József** pestmegyei tanfelügyelő elnöke alatt. **Suppan Vilmos** árvaanya jelentette, hogy a budai paedagogiummal kapcsolatos árvaházban jelenleg 8 tanító árva van elhelyezve. A választmány nevében a jövő tanévtől kezdve 4, esetleg 5 újabb árva felvételét hozza javaslatba, mit el is fogadtak. **Suppan** javaslatára a jövő évi költségvetésben a bevétel 4342 frt-ra van előirányozva, a kiadás 4325 frt-ra, beleszámítva az újabb beszerzések költségeit. Az árvaakra fordítandó összeg szükséglet 3875 forintot tesz. Az egyesület vagyona jelenleg 74,607 frt. Az alapszabályok módosítására kerülvén a sor, kimondták, hogy az árvaházba való felvételre a tanítói pályáról lelépett tagok árvaí is jogot formálhatnak, ha a szülői tagsági kötelekéből ki nem lépett. Bemutatták a fehérmegyei tanítótestület 3000 frtos alapítványát, mit a közgyűlés éljenzéssel fogadott.

MI UJSÁG?

A **trónörökös Viktória** angol királynő uralkodásának ötven éves jubileumára jun. 17-ikén Londonba utazik és jun. 28-ikáig marad Angliában. Onnan Galicziába megy a hadgyakorlatokra.

«**Segítség**» Az eperjesi, nagykarolyi és torozskói tűzkárosultak javára megjelenő lapba folyton érkeznek nagybecsű rajzok és közlemények. **Munkácsy Mihály** Párisból remek tollrajzot küldött, melynek czíme: «A reggel» s egy bájos ifjú nőt ábrázol. A párisi magyar művészek közül újabban **Temple János** és **Rippel** küldtek művészi illusztrációkat. A művészi rész szerkesztője, **Roskovics Ignác** már elkészítette a **Rudolf trónörökös** és a **Jókai Mór** közleményéhez adandó illusztrációit. Az irodalmi részbe is folyvást nagy számmal jönnek a becsesnél-becsesebb kéziratok. Így **Koburg Fülöp** herceg küldött érdekes dolgozatot vadászati élményeiből. Ugy verses, mint prózai dolgozatok, emlékmondások nagy számmal érkeztek már irodalmunk és közéletünk számos jeleseitől. A lap július elején jelenik meg, és pedig három alakban. A közönséges példány ára 1 frt lesz, a diszpeldányé 10 frt s ezenkívül lesznek se-lyembe kötött pompás

TAVASZI ÖLTÖZÉK. (Francia fülleből, csipkefodorral és gyönggyel díszítve.)

Ormós Zsigmond főispán elnököl, s a tartalmas megnyitó beszéd után értekezést olvasott föl **Markó Károly** festő családjáról. **Karácsonyi János** «*A Laczkfyak története* a napolyi hadjárat alatt» című értekezését is tetszéssel fogadták. Az egylet vagyona 31,000 frt.

Fehér-kereszt-egylet címet vett föl a már régóta nagy sikerrel működő szegény-beteg-gyermek-egylet, mely a főváros egyik legtekélyesebb régi egylete.

Az **erdélyi közművelődési egylet** augusztusi közgyűlése **Sepsi-Szentgyörgyön** lesz, összekötve kirándulásokkal, kiállításal. **Budapestről** az írók és művészek társasága is lemegy s hangversenyt rendez. A társaság több tagja e napokban **Kolozsvárra** és **Brassóba** utazott a program megbeszélése végett. **Sepsi-Szentgyörgyön székely kiállítás** is lesz, melynek czélja hí és teljes képet adni a székelység iparáról és mezőgazdaságáról. A készülődés nagyban foly s támogatja a kormány is, mely féldári szállítási kedvezményt engedett a vasuton. A kolozsvári s brassói iparkamrák száz-száz frtot szavaztak meg a rendezés

példányok, melyeknek áruk 100 frt s névre szólólanak.

Az **árvizek**. A nagy esőzések, felhőszakadások országsszerte megárasztották a folyókat. A **Körös**, **Maros**, **Temes**, **Béga** környéke sokat szenvedett; leg-többet **Temes** és **Torontálmegyek**, hol roppant területeket, szép vetéseket öntött el az áradat. A **Tisza** pedig **Szeged** környékén rombol.

Tápé és **Algyő** közt a midszent-apátfalvi töltést átszakította e hó első napján, délen. A betömésre mindent elkövettek, de a 30—40 méter szélességű szakadással nem bírtak. Sok ezer hold jutott víz alá. Az ár először is a vásárhelyi földeket borította el s éjjelre már **Vásárhely** határához ért a töltés lábához. **Vásárhelyi** lakossága nagy erőfeszítéssel foglalkozott a védelmi munkákkal. **Kállay Albert** főispán **Szeged**-ről még az éj folyamán **Hódmező-Vásárhelyre** utazott, hol a törvényhatóság bizottság rögtön megalakította a vészbizottságot.

A szerencsétlenségét a kis-tiszai szilip átszakítása okozta, mely már az építéskor megprepd s az állam nem is fogadta el a vállalkozótól, elrendelvén, hogy körtöltéssel kell védekezni. De ez nem történt meg. E hó 2-ikán a vész színhelyén 4000 ember dolgozott, hogy elzárja a támadt rést, azonban mindhiába. Az

okozott kár óriási, több millió; 20,000 holdat fed a víz, s tanyái házak is összeomlottak. **Hódmező-Vásárhely** közvetlenül nem fenyegeti veszedelme, mert erős töltés védi, hanem földjei, tanyái elöntvék. A tanyákból a városba menekült a lakosság.

A **királyné költeménye**. A bukaresti «*Romanul*» egy költeményt közölt a napokban, melyről azt írta, hogy királynéktól származik, ki azt a **Herkulesfürdőben** írta magyarul. Már kiderült, hogy a költemény eredetileg magyarul van ugyan írva, de az alájegyzett **Cs. E.** betűk nem azt jelentik, hogy «*Császárné Erzsébet*», hanem — **Csellej Erzsébet**.

A **budapesti tud. egyetemről**. A kir. tud. egyetemen a jövő 1887/8 tanévi hatóságok választása most van folyamatban. Megválasztottak dékánokká: a hittudományi karban dr. **Bognár János**; a jog- és államtud. karban dr. **Apáthy István**; az orvosi karban dr. **Balogh Kálmán** betegségre való tekintettel prodekánná dr. **Fodor József**; a bölcsészeti karban dr. **Heinrich Gusztáv** tanárok. A rektor-választás f. hó 8-án lesz. A rektor ezúttal a bölcsészeti kar tanárai közül választják.

A **fővárosi tanács** az Opera Comique égése következtében segélyre szorultak javára 2000 frankot szavazott meg.

Végrendelet a tud. akadémia javára. **Néhai dr. Rudics József** volt országgyűlési képviselő és dúsgazdag bácsmegeyi földbirtokos 1878-ban tett első végrendeletében vagyonának nagy részét a tudományos akadémianak és bácsmegeyi jótékony célokra hagyta. E végrendeletét azonban 1883-ban kelt végrendelete által visszavonta. A második végrendelet érvényét az okból, mert ennek keletkezése Rudics br. elméjében már megzavarodott volt, **Szemenyey János**, mint az akadémia jogtanácsosa, **Schlager Gyula** Bácsmegey főügyésze és **Kollár Lajos** budapesti ügyvéd, mint az oldalági törvényes örökösök képviselője, megtámadták és kérelmükre a budapesti törvényszék a báró kezelt orvosainak és környezetében volt cselédségének kihallgatását rendelte el. A pár most foly a budapesti törvényszék előtt, s a báró körül volt orvosok, valamint a környezete igazolták, hogy a báró már 1882-ben, egész haláláig nagyfokú elmezavarban szenvedett és a második végrendelet aláírásának idejében beszámítható állapotban nem volt. Ha ez utóbbi végrendelet megdő, az akadémia ismét szép örökséghez jut.

Az **állatkertnek** az ünnepek alatt jó napjai voltak. Nemesak az állatok gazdag gyűjteménye s a gondosan ápolt szép park vonzott nagy közönséget, hanem a rendkívüli mutatványok is, a melyenkről a buzgó igazgató minduntalan gondoskodik. Vasárnap és hétfőn **Leona Dare** szállott ismét föl léghajón, mindkét alkalommal, de főképen hétfőn óriási publikum előtt. Ugyancsak vasárnap nyílt meg a «*Cirque international*», mely szelős sátorban tartja érdekes előadásait. Műsora gazdag, van több művésze, 35 lova, s a közönséget vonzák is az előadások.

Magyar vadász Indiában. **Herczeg Eszterházy Lajos**, a londoni osztrák-magyar követség volt katonai attachéje, másfél év után a napokban érkezett vissza, **Bécsbe**, **Ázsiában** és **Amerikában** tett vadászataiból, gazdag zsákmánnyal. **Bejárta Indiát**, **Hongkongot**, **Yokohanát**, onnan átment **Amerikába**, **San-Franciscokba**, **Buffaloba**, stb. **Tigris**, medvét kirokolt, bölényt bőven ejtett. **Csupán tigris** tizenegyet lőtt Indiában, a mit a híres angol **Nimródok** is megírhelyhetnek.

A **vilamos világlátás és a pókok**. Az Egyesült-államok székhelyén, **Washingtonban** több középület előtt vilamos világlátást rendeztek be. Ez azonban egész sereg szárnyas bogarat vonzott oda, minek ismét az lón a következménye, hogy a villam által megvilágított épületeken a pókok roppantul elszaporodtak, s az épületeken már számtalan diszitmény teljesen el van borítva pokkálással. A vilamos világlátásnak ez a hatása azért is meglepő, mert Európában nem tapasztalták.

A **posta-galambok veszedelme**. A budapesti **Columbia** társaság postagalambokkal tart gyakorlatokat, s pályáznai akar a közös hadügyminiszterium által kitűzött díjakra. A gyakorlatok **Budapest** és **Kassa** közt történnék, hét közbeeső állomással. Minap nyolczeren galambot röptettek ki, ezekből husz végkép kimaradt. Ezt a nagy kimaradást nem magyarázza meg az, hogy tapasztalás szerint vérsze, kánya el-elfog utközben egy-egy szárnyas postást, de megmagyarázza az, hogy egyik galamb megrészteve érkezett cselőhoz. A vidéki puszkások lövöldöznek a postagalambokat, nem sejtve, hogy mindközönséges galambot lőnek.

Az **Aetna** kitörése. **Szicília** tűzhányója, az **Aetna** május utolsó napjaiban nyugtalanodni kezdett. A középső kráterből május 31-ikén sűrű gőz szállt föl, aztán hamut szórt ki. Föld alatti dörgések jelentkez-

tek. Junius elsején füst is mutatkozott, másnap azonban mind e jelenségek elcsöndesültek.

Egy etemetektől város. A 6-ori görög gyarmatok egyik híres városának, Sybarisnak kiastását határozta el az olasz kormány. A tarenti öbölben, azon a földön, melyet joggal «Magna Graecia»-nak neveztek, Sybaris volt a legnagyobb, leggazdagabb és legvirágzóbb város, mely az összes többi görög gyarmatvárosokat fölmúlta. A töle délre fekvő Kroton, Pythagorasnak és a pythagorasi szövetségnek városa, féltékeny volt Sybarisra, és azt elpusztította olyképen, hogy a Cratis folyót rávezetve eltörölte a föld színéről. A folyó ugyanis lassankint 9 méternyi földrétet borított az elárasztott város fölé. A város elpusztítása azonban nem volt teljes, és ha ez a Kr. e. 510-ben elpusztult város sírjától újra feltámad, bizonyára ép oly tiszta képét fogja nyújtani az akkori hellen kultúrának, mint Pompeji a rómainak. Azonban, hogy Sybaris kiastása fontosabb, mint Pompejié, az kitünik abból, hogy míg emez mindössze egy jelentéktelen római vidéki város volt, addig Sybaris első volt a görög gyarmatvárosok közt. A város sírja a buffaliorai vasuti állomás közelében van, a Crati termékeny síkságán, nem messze a kelemes kis Cassano várostól, melyből az egész völgy tisztán átkészíthető.

Pusztító forgószél. Május 25-én és 26-án retentő forgószél pusztított Indiában a kalkuttai öbölben. Emberélet, vagyon rendkívül sok veszett oda. Egy hajó, melyen 750 ember volt, mindenségtől elsüllyedt. Ezenkívül még számos hajó lett rakományával és legénységével együtt a vihar áldoztatva. E borzalmas részletek felől azonban egyelőre csak kevés hír érkezett, minthogy a rémséges szél a táviró huzalokat messze kerültetten elszakította.

A párisi színházégek. A párisi Opera Comique a szerencsétlenségek krónikájában egészen párja a bécsi Ring-színház égesének. Hígg kezdetben néhány sebesültől és egy pár halottal beszéltek, a romok átkutatása borzasztó valót tárt föl. Ma már bizonyos, hogy a halottak száma közel van a százhoz, legnagyobb részben nők.

Május 31-ikéig 84 halottról szóló a hivatalos kimutatás, de a színház romjai még nem voltak egészen átkutatva, nem az összeomlott karzatok törmeléke, s a színház körül nagy hullá-bűz érzett, úgy hogy a munkásoknak többször abba kellett hagyni a munkát. Az áldozatok kevés kivétellel franciák. Idegen csak egy pár volt, köztük Dessauer bécsi bankár nejével, ki a bécsi Ring-színház égesékor is jelen volt a végzetes előadásban s akkor lábát törte. A színházban nagyon hiányos volt a tüzendőri vizsgálat. Az öt kijárási közlét csak három állt nyitva, egy pedig kulcsal bezárt volt zárva, s ez utóbbit előtől nyolc holttestet találtak. A vasfüggőny nem eresztették le, a szinpadon nem tettek intézkedéseket arra nézve, hogy az égő tárgyak előloltása viz legyen készen, vas létrák nem voltak alkalmazásban. Az áldozatok közül az első huszonkettőnek temetése pünkösdtől másnapján ment végbe. Páris városa rendezte a temetést. A Madelaine-egyházba, hol a beszentelés történt, csak reggel lehetett bejutni. Minden utca, mely a templomhoz vezet, tömve volt. Számos külföldi jött s koszorút hozott. A legtöbb koszorú következő felirattal viselt: «Az Opera comique áldozatainak!»

Az összes párisi színházak képviselői megjelentek. A legtöbb meghívott vendég is hozott koszorút, vagy virágot. Sokasban volt Párisban egy temetésen annyi virág. Carvalho igazgató a személyzet élén jelent meg, mellette volt fia egyenruhában. Tizenegy óra körül érkezett meg az első öt halottas kocsis; a koporsókat virág borította. Azután tizenkét halottas kocsi jött a közpórházból, öt pedig a Morgueból. Midőn a tömeg a két sorban haladó 22 kocsit meglátta, mindenütt a részvét s fájdalom hangos jelei nyilatkoztak. A Notre-dame-templom belseje fekete posztóval volt bevonva. A hajó közepén kis emelvényeken 22 koporsót helyeztek el. Két oldalt állottak a szerencsétlenek rokoni. Minden uton elhozott koporsó láttára a zokogás megújult. Délben megjelent Lichtenstein ezredes, mint a köztársaság elnökének képviselője, továbbá Goblet volt miniszterelnök, a rendőrfőnök, számos szenátor és képviselő. A felismert holttestek koporsói mellett, melyek egészen eltűntek a virágok között, láthatók voltak azok koporsói, kiket felismerni nem sikerült. Midőn a papok megjelenltek s az orgona szólni kezdett, a közönség megindultsága egyre fokozódott. Berges esperes a párisi éresek egy levelét olvasta fel. A level azal végződött, hogy az éresek 1000 frankot adományoztak az áldozatok családjai részére. Az Opera Comique zene-és énekkara működött közre a gyászszertartásban. A szertartás után a 22 koporsót a Pére-Lachaiseba szállították. Az egész ut hosszában óriási sokaság tolongott. A szomorú látvány számosak szemébe könygöket esalt. A színház-égek áldozatait 80 négyzetméternyi területen helyezték örök nyugalomra. A hely Páris városának 30,000 frankjába került. Goblet néhány sava után Berthelot volt közoktatásügyi miniszter tartott beszédet.

Május 31-ikéről írják: A romokat éjjel-nappal karbolással öntözik, mert különben alig lehetne hozzá-

juk félni a kiállhatatlan bűz miatt. A törmelék alatt még most is izzó parázs van s a mint széthányják, emeletnyi magasságra esapkodnak föl a lángok. A tüzoltóságok, mely máj. 25-ike óta szünetlenül talpon van, folyvást akad dolga. Egy későbbi tudósítás jelenti, hogy a romok kutatását befejezték, és még test-darabokat, összevolat éreztárgyakat találtak. Két kocsit töltöttek meg összesen emberi testrészekkel s azokat a Morgueba szállították.

* Peczsgő-város. Epernay város alatt valóságos földalatti peczsgő-telep van. A kemény mésztalajban egész esomó messze elágazó pince található tele peczsgő-palackokkal s az üregeket csak itt-ott világítja meg egy méces s mindenütt nedves sötét van s a pinczék levegője a fagypontra áll. A nagyobb gyárosoknak 22 hektár területű s 5 millió palackot tartalmazó pinczék vannak, míg magában a városban a peczsgő-gyárosok palotái külön utcát alkotnak.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napok alatt: PASKU LAJOS, szatmári kanonok, czímzetes apát, ki irodalmi téren is működött és számos költeménye jelent meg, 63 éves korában, Szatmárt, hol nagy részvét közt temették el. — FENYES DÉNES, Bihar megye volt törvényzéki ülnöke, a szabadságharc alatt a vésztörvényszék bírja 76 éves korában Ér-Semlyénben. — DRÁGOSZ ELEK, kir. ügyész, Kézdí-Vásárhelyt. — BÜTTNER EMIL, Bars megye volt tiszti ügyésze, 48-as honvéd, Büttner Lina és Julia irónok fivére, 54 éves, Aranyos-Maróthon. — DR. PEKÁR LAJOS, kororvos, Zólyom megye bizottsági tagja, 29 éves, Tót-Pelsőcson. — DÉZSÁNALVI GYIKÁ IVÁN, 41 éves, Budapest. — TÖRÖK SÁNDOR, megyebizottsági tag, 72 éves, Czeccén. — DUSÓCZKY FERENCZ, fiatal ügyvéd, 29 éves, Debreczenben. — ANDROVITS MÁRTÁS, Esztergom városi tisztviselő, 58 éves. — TÜRÖCZKY FERENCZ ügyvéd, 29 éves, Sopronban. — BRÓDY VILMOS, fiatal kereskedő, Miskolcon. — EÖRDÖH ISTVÁN, a szerencsétlen emléktől borsod-miskolci kiházasító egylet egykori alapítója és vezetője, 69 éves, Harakócson. — MAKFALVI DÓSA ISTVÁN, előbb marosvásárhelyi, később debreczeni és hajduböszörményi ref. kollegiumi tanár, 31 éves. — SZÉKÁCS JÓZSEF, képzett zenész, ki Nagy-Váradon igen kedvelt zongora-tanár volt, s több hangversenyt is rendezett, 58 éves. — VAJNA SÁNDOR ügyvéd, hosszabb ideig Kolozsvárt városi tanácsos, régi honvéd, 63 éves, s kiterjedt rokonság gyászolja. — POZSONYI IMRE dohánybevaltó tisztviselő, 25 éves, Aradon. — PAPP MIHÁLY, гууай ref. lelkes, a békésbányai egyházmegye volt pénztárnoka, több tanácsbírája, 54 éves. — GRÜNTELD MÓR tanító, 67 éves, Ó-Kanizsán.

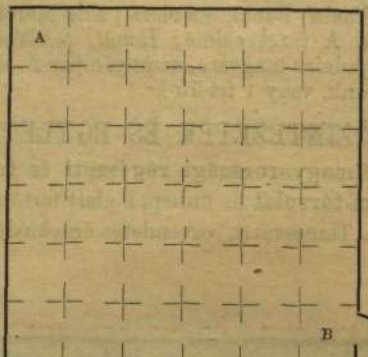
KOVÁCSI ANTALNÉ szül. Ajtai K. Rozália, kolozsvári unitárius tanár neje, Kolozsvár egyik tisztelt hölgye, ki a jótékonyági mozzalmainak annyit fáradozott, 51 éves. — ÖZV. SCHWARTZER FERENCZ szül. Morlin Borbála, 77 éves, Vácson, s Morlin Imre ügyvéd, fővárosi bizottsági tag, Suhayda Jánosné, kuriai bíró özvegye és Morlin Zsigmond váci püspöki uradalmi főtitest, testvérüket sírjától az elhunyt. — POSZTÓCZKY JÁNOSNÉ szül. Meiszner Franciska Jobbágyiban. — KUGLER ALBERTNÉ, szül. Gyurkovits Mária, 39 éves, N.-Váradon. — ÖZV. RIESZ EDÉNÉ, néhai uradalmi főszámvévo özvegye, 77 éves, Tatán. — FARKAS IMRÉNÉ szül. Halmán Franciska, 66 éves, Székesfehérvárról. CSÁKY GÉZÁNÉ szül. Ribáry Julia, kir. postafőnök neje, Ribáry József és Sándor miniszteri tanácsosok testvére, 52 éves, Budapestben. — HOMONNAI IDA, özv. Homonnai Andrásné 16 éves leánya, imár hetedik és utolsó gyermeke, kit sirba kísért hét év minden tavaszán elvesztvén egy-egy leányát, kiket az emésztő mellaját tépett ki karjai közül éltak virágában, alig két év előtt pedig férjét vesztette el Kistelken, hol a részvét a legmélyebben nyilvánult az oly sokat szenvedő anya iránt. — ÖZV. KAPPÉTER MIHÁLYNÉ szül. Pantl Anna, 82 éves, Budapestben. TOTH SÁNDORNÉ szül. Bogóy Karolina, 36 éves, Kolozsvárt. — DIMON ZSIGMONDNÉ, szül. Andrád Zsuzsanna, szarvasi postatiszt neje, 32 éves. — RUCSINSZKI LENKE, Rucsiniszky Antal 16 éves leánya, Szécsányban. — ÖZV. JARMY BELÁNÉ szül. Répási Rozália, 48 éves, Nyíregyházán.

SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ.

B. Irsó. A fordított apróságok egytől egyig csinosak s fordításuk is több-kevésbé sikerült. Némi apró sepeket azonban még le kell törlni róluk. Pl. háromuk, három helyett; egy lélek; az artikulus használata némétes. A «mióta meghalt» harmadik sora érthetetlen, legalább így a mint írva van: «Öröklét hisz szívem sebbén.» Legcsinosabb a Memento mori. Egy párt mindenestre közlünk közölök; de ha a hamarjában az említett kis hibákat kiigazítaná: szívesen bevárnók. M. L. Se Katica, se Nelli nem eszményünk, ha olyan magyar verseket kések elfogadni, melyekben vagy helyett vagy igazozás s állni helyét állni helyesírás is megjárja. A nefelejte. Ha lett volna, a ki költőleg megírja (mert elgondolva elég költőleg van) — csinosra válhatott volna.

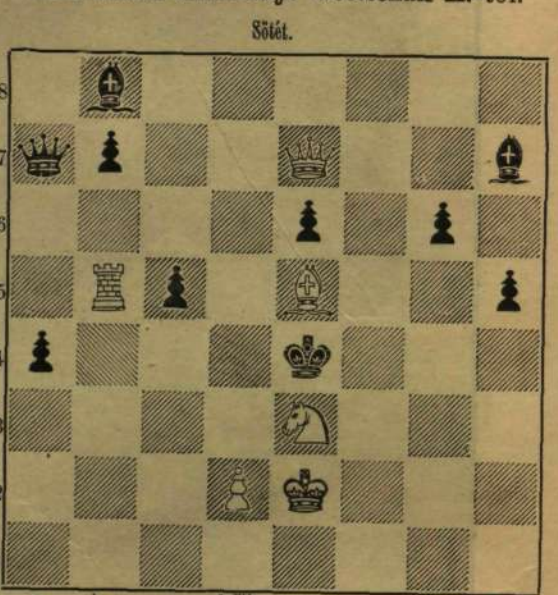
EGY FEJTŐRŐ TALÁNY.

Az alábbi feladatot a «Más világok mint a mieink» című műve fordításáról a magyar közönség előtt is ismert híres angol csillagász, Proctor tette közzé. Az ábra egy börtönhelyiséget mutat, harminczhat czellával, melyek egymással az ábrában látható módon vannak összeköttetésben. Egy fogolynek A czellában az alatt a feltétel alatt igérnek szabadságot, ha B-be úgy el tud jutni, hogy mindegyik czellában csak egyszer forduljon meg. Kérdés, miképen hajtja végre a feladatot? Proctor hiszi, hogy meg lehet oldani a feladást. Hogyan? — azt nem mondja, de a komoly tudós tekintélye elég biztosítékul szolgál arra, hogy a siker reményével próbálkozzék meg vele az éles eszű olvasó.

SAKKJÁTÉK.

1441. számú feladvány. Gottschall H.-tól.

Világos indul és a harmadik lépésre matot mond.

Az 1435. sz. feladvány megfejtése.

Table with columns for Világos and Sötét, listing chess moves like 1. Be8-e7, 2. Be7-e8, 3. Be8-e7, 4. Vd1-h1-d5-d3 mat.

Helyesen fejtették meg: Budapestben: K. J. és F. H. Andorfi S. Kovács J. — Az Erkel-sakk-társaság nevében: Exner Kornél. — Tarnócsan: Német Péter. — Új-Szöngyön: A polgári kör. — H.-Szoboszlón: Az olvasóegyleti sakk-kör. — Nagy-Engyeden: Nagy András. — A pesti sakk-kör.

HETI NAPTÁR. Junius hó.

Table with columns for Nap, Katholikus es protestáns, Görög-Orosz, Izraelita, listing dates and religious observances for June.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Egyetem-tér 6. szám.) Fekete selyem Faile Française, Surah, Satin merveilleux, Satin Luxor, atlaszok, damaszok, ripszék és fatolaták, méterjért frt 1.10 (egyszer frt 8.85, mindegyikben) szállít egyenlőre valamint egész végben vámmentesen a házhoz Hertzberg G. (cs. és k. utca, szállítási selyemgyári raktár) Zürichben. Minták postafordulva. Levéljél 10 kr.

Egy hatszor hasabzott petit sor, vagy annak helye egyszeri igtatással 15 kr.; többszori igtatással 10 kr. Bélyegdíj külön minden igtatás után 30 kr

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalunk számára hirdetésmenyeket elfogad BÉCSBEN: Dukae M. Riemergasse 12, Schalek Henrik Wollzeile 12, és Oppelik A. Stubenbastei 2

A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben épen most jelent meg:

NAPLÓ-TÖREDEK az 1849-iki menekülteket, internáltakat, különösen KOSSUTHOT ÉS KÖRNYEZETÉT ILLETŐLEG, Törökországban és az Amerikai Egyesült-Államokban. LÁSZLÓ KÁROLY-tól. Ára füzve 2 frt.

Kossuth Lajos a szerzőhöz 1887 február 10-án intézett sajtókezű levelének hasonmásával. Tartalom. Első rész. Törökország. Menekülés Törökországba. — Hogy bántak a törökök a magyarokkal. Alkudozások a menekültek kiadására. — Bem és többeknek a török vallásra áttérése. — A török városok kinevezése, a házak építése módja s butorozása. — A hazai nemzeti kivándorlás török gózhajók kikötései Widdinhez. — A török vallásra tértek elszállítás Widdinből. — «Kurján Bájram» ünnepi szokások. Kossuth tisztelése Zial postánál. — Az át nem tért magyarok utazásának leírása Widdinből Sumlára. — Sumlábani elszállásolás. — P. tábornok fondorkodása. — Osztrák bérgyilkosok érkezése Sumlára. — A török nyelv. — Újvári tisztelgés Kossuthnál: lengyel és magyar isentisztelt. — Kossuthné megérkezése Magyarországra. — A menekültek lázongása; P. tábornok gógos viselkedése. — A porta küldöttje megérkezése. Alkudozások a belsőbevezetésre. — A Kossuthtal mehetők névjegyzéke. — A belsőbevezetés utazása Kutahia; elszállásoltaknak és életmódjuk. — Magyar isentisztelt a laktanyában. — A «Kossuth-kör». — Kossuth gyarmatokat érkezése Magyarországról. — Ujabb belsőbevezetés érkezése. — A «Ramazin»-hőjt és «Bájram»-ünnepek. — Lajosnap és Kossuth gyarmat vizsgája. — Kossuthhoz öt angol, francia és olasz vendég érkezett. — Kiszolgált török katonák elbocsátási ünnepe. — Bem József altábornagy halálának híre. — A kutahiai magyar és lengyel fogoly-menekültek névjegyzéke és havi fizetése. — Újvári tisztelgés Kossuthnál. — Kossuth magyar telepet akart felállítani. — Bem értelemre Kossuth közöbe költöztet. — Dumblinzyi tábornok elutazása Kutahia. — Ismét Kossuth-látogatás érkeztek Kutahia. — Keresztény halotti szertartás török laktanyában. — A menekültek lázongása. — Jó hír az amerikai Egyesült-Államokból. — Ismét osztrák, a gyűnök érkeztek Kutahia. — Újabb aggodalmak. — A Kutahiaiban volt magyarok egy része szabadon bocsátott. — Oláh küldött és cserkeszek látogatása Kossuthnál. — Török vallásimód. — Házimán és Lórotyi vádása és magok igazolása. — Julius 4-dike Kutahiaiban. — Készülés az Egyesült-Államokba menésre. — Gonid Walter arcképe. — Az osztrák és a török kormány. — Török tanáruló Kutahiaiban. — Hogy hangya el Kossuth Törökországról. — Kossuth jutalma a hátszert. — Szabadulás Kutahia. — Kutahia leírása. — A kutahiai menekültek a «Mississippi» hadihajóra szálltak, azoknak névjegyzéke. — A törökök főzömődjé és ételük. — A törökök öltözködése. — Török társadalmi élet. — Bepillantás a hárembe. — A törökök étele. — Török menyegző. — A török nők házon kívül. A török leányok nevelése.

Második rész. Az Egyesült-Államok. Elutazás Törökországból New-Yorkba. — A spezziai öböl. — Kossuth Marcellében. — Kossuth Gibraltárról Angolországba ment és a Mississippi Amerikába. — A Mississippi a fuchnaki kikötőbe érkezett. Madaira szigete. — Vihar az óceánon. — Vihar az óceánon ismét. — Megérkezés a new-yorki öbölbe és kikötőbe. — Hogy fogadták a Mississippit érkezett menekültek. Ezek névjegyzéke. — A menekültek fogadtatása a városi hatóság által a városházban. — Leírás az «Irving house» hotelnek, melybe a menekültek szállásoltattak s hogy töltötték azok az időt a Kossuth megérkezéig. — A menekültek a new-yorki magyarok által bántalmaztattak. — Kossuth megérkezése a new-yorki kikötőbe. — Kossuth megérkezése New-Yorkba és fogadtatása. — A New-York városi által Kossuth tisztelése adott «banquet». — Kossuth körirta indul az öt meghívó városokba. — Kossuth Philadelphian. — Vasutoni utazás az Egyesült-Államokban. — Kossuth Baltimoreban. — Kossuth Washingtonban. — Kossuth fogadtatása a szenatorok házában. — Kossuth fogadtatása a képviselők házában. — Indiának tisztelése Kossuthnál. — Kossuth anyja halálának híre. — Kossuth Annapolisban. — Kossuth Harrisburgban. — Pittsburgba utazási kellemetlenségek. — Kossuth Pittsburgban. — Kellemetlen «intermezzo» Pittsburgban. — Kossuth Clevelandban. — Kossuth Columbusban. — Kossuth Cincinnatiában. — Szellemi áldozatok. — Cincinnati leírása. — Utazás Indianopolisba. — Kossuth Indianopolisban. — Kossuth Madisonban. — Kossuth Louisvillen. — Utazás Saint-Louisba. — Kossuth Saint-Louisban. — Saint Louis leírása. — Utazás New-Orleansba. — Kossuth New-Orleansben. — «Lunch» (ozsonna). — Methodista isentisztelt. — New-Orleans leírása. — Utazás vissza New-Yorkba. — Megállás Mobiliban. — Utazás folytatása a megállás Montgomeryben. — A kis folyói-gózhajók leírása. — Utazás folytatása New-Yorkba. — Kossuth visszerkezett New-Yorkba. — Kossuth meglátogatta még Worcester, Boston, — Kossuth Bostonban. — Kossuth ismét New-Yorkban. — Julius 4-ike New-Yorkban. — Kossuth elutazása Angolországba. — Kossuth elleni vád s annak megrátolása.

Degré Alajos. Így van jól! Vig regény. Ára füzve 1 frt.

Dr. GLÜCK IGNÁCZ-féle hidegvíz-gyógyintézet. BUDAPEST, városi régi fasor, 11-k szám alatt, május 22-ikén nyitott meg. Gyógyhatányok: viz-gyógyimód minden alkalmi betegség, v. 11 nyosság, villamos-áramok, massage, gyógy-gymnasztika, süritett levegő. Dr. Waldenbur-féle készlet, két ruhany, újonnan szerkesztett izasztó-kamrák. Azon betegek közül, melyek vizgyógy-intézetben sikerrel kezeltek, különösen megemlékezők hystéria, neurasthenia, neuralgia, hűdés, gyengeség és más szervi és működési idegbajok, rendellenes vérkeringés a különféle szervekben, menstruációs rendellenességek, női bajok, idült gomborés tüdőhurut, közhvény, csúsz, vérse-

Műipar-áruház a „Legjobb“-hoz! BÜCHLER ADOLF. IV., Deák Ferencz-utca 17. sz. BUDAPEST, a Miatyánk-utcával szemben. HONI ÉS KÜLFÖLDI IPAR. Naponta újdonságok. Dus választék olcsó szabott árak mellett. Naponta újdonságok. HASZNÁLATI CÍZKÉK, ALKALMI AJÁNDÉKOK, LAKÁSDISZTITMÉNYEK és pedig: korset, tálat, virágtartók és állványok, képek és plastik-alakok, porcelán, terracotta, majolika és bronz-árak, faharagványok, kínai ezüst és alpacca-árak, dohányzó-, utazó-, varró- és evő-eszközök, sör-, bor- és liqueur-készletek. — Pipereárak, fésűk, kefék, illatszerek és legjobb saját gyártmányú piperezappan. Uri- és hölgyi ékszer. — Valódi aranyban foglalt gyémánt-utánzatok. Elvem és jelégem: „Mindig a legjobb.“

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapestben megjelent és minden könyvkereskedésben kapható — az osztr. tartományok számára Szelinski György es. kir. egyetemi könyvtárosnál Bécsben I., Stephansplatz Nr. 6. WOLFF GYULA. TANNHÄUSER. SZERELMI ÉNEK. Ifj. NEUMANN SÁNDOR fordításában. I.-XI. ÉNEK. Ára füzve 2 frt. Diskutésben 3 frt. Tartalom: A remete társa. — A fenyves vadonban. — Az admonti zárdában. — Olvasás és irás. — Szerelmi udvar Avelzenben. — Szerelmi szék. — Szében várásban. — Titkolt szerelm. — A Babenberg udvarán. Elárult szerelm. — A lagúnakon. — Glossarium.

